

ANTECEDENTS

La Generalitat de Catalunya, mitjançant el que estableix l'article 134 de la Llei Orgànica 6/2006, de 19 de juliol, de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya en relació amb l'article 149 de la CE, té competència exclusiva en matèria d'esport i lleure.

Normativa relacionada:

- Decret Legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, de la Llei de l'Esport
- Decret 58/2010, de 4 de maig de les entitats esportives de Catalunya
- Decret 55/2012, de 29 de maig
- Decret 34/2010, de 9 de març, del Registre d'Entitats Esportives de la Generalitat de Catalunya
- Llei 3/2008, de 23 d'abril, del exercici de les professions de l'esport
- Resolució de 17 d'abril de 2001, Reglament del Tribunal Català de l'Esport

El 2015 es va celebrar el II Congrés de l'Esport Català organitzat per la Generalitat de Catalunya amb la voluntat reflexionar sobre l'esport català amb els agents socials del món esportiu. Una de les conclusions més importants del congrés va ésser la necessitat d'elaborar una nova llei de l'esport i l'activitat física.

El gener del 2017 es va iniciar el Procés Participatiu cap al Pacte Nacional de l'activitat Física i l'Esport de Catalunya. Aquestes jornades de treball van concloure en un document formal i el setembre de 2017 es va presentar el Pacte Nacional de l'Activitat Física i l'Esport.

Posteriorment, l'octubre del 2018, la Secretaria General d'Esports (SGE) va entregar un document base sobre la Llei de l'Esport als diferents agents esportius per tal de recollir i valorar les propostes del sector.

La Unió de Federacions Esportives de Catalunya (UFEC) va promoure una Iniciativa Legislativa Popular (ILP) admesa el maig del 2018 per la Mesa del Parlament. Aquesta ILP va assolir un nombre total de 154.492 signatures.

Finalment, els grups Parlamentaris Socialista, d'Esquerra Republicana i Junts per Catalunya van presentar una proposició de Llei, que va ser tramitada conjuntament amb la ILP fins al debat a la totalitat.

POSICIONAMENT ACM

L'Associació Catalana de Municipis i Comarques vol agrair el fet d'haver estat convidats a la ponència que està redactant la proposició de Llei de l'esport i l'activitat física al Parlament de Catalunya.

L'ACM té com associats a 937 dels 947 municipis de Catalunya, a tots els Consells Comarcals i a totes les diputacions. D'acord amb aquesta representativitat, vam convocar el passat 4 de febrer una jornada de treball a la que hi van assistir tècnics i electes del nostre país, per analitzar la proposta i plantejar les aportacions i el posicionament d'avui.

Volem fer una primera valoració positiva pel fet que s'hagi generat el debat sobre el model esportiu del nostre país. Els debats i documents generats en el II Congrés de l'Esport català del 2015, els del Pacte Nacional de l'Activitat Física i l'Esport de Catalunya de l'any 2017, la Iniciativa Legislativa Popular promoguda per l'UFEC l'any 2018, la pròpia proposició de Llei que és motiu de la nostra compareixença d'avui, tots ells sumen per aconseguir una proposta que miri al futur de l'esport a casa nostra.

A continuació detallem quin és el nostre posicionament, amb una primera valoració general, l'anàlisi del text articulat i unes conclusions que volem aportar des de la nostra associació.

1) VALORACIÓ GENERAL

Des de la vessant exclusivament municipalista, considerem que ni el text de la ILP i el de la proposició de Llei contempnen la realitat de l'esport al nostre país. En les dues iniciatives legislatives, els municipis tenen un paper residual. Més enllà de les previsions legals, l'àmbit local té incidència en l'esport bàsicament en tres àmbits:

- El de la planificació, impuls i programació de **l'activitat esportiva**
- El de la planificació, **construcció i gestió de les instal·lacions esportives**.
- El del **finançament de les instal·lacions, de les activitats i de les entitats** del municipi.

Cap d'aquests tres àmbits està regulat en profunditat en la proposició de Llei (tampoc a la ILP).

Tanmateix, no es desenvolupen les competències previstes en els diferents textos legals:

- L'Estatut d'Autonomia de Catalunya, en l'article 84 lletra K: " La regulació i la gestió dels equipaments esportius i de lleure i promoció d'activitats".
- La Llei 7/1985 de Bases de règim local, article 25.2.m: " La regulació i la gestió dels equipaments esportius i de lleure i promoció d'activitats".
- La Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya, en l'article 63.3.14, quan regula les competències Locals: "Les activitats i les instal·lacions culturals i esportives, l'ocupació del lleure, el turisme".

En el preàmbul de la proposició de Llei no s'esmenten aquestes competències i en l'articulat no es desenvolupen adequadament; tan sols hi ha la referència en forma de llista genèrica de l'article 10, que no es concreta després en la resta de la Llei. A més, l'única referència que sí es desenvolupa a l'article 10, incorpora una nova obligació als ens locals sense preveure'n el seu finançament i establint l'obligació en funció del número d'habitants , proposta que no podem compartir, com s'informe més endavant.

La proposició de Llei només concreta qüestions de l'àmbit local, més enllà de l'article 10, quan es refereix als Consells Esportius. Aquests, són una petita part del que fan i representen els ens locals en l'esport del nostre país.

2) ANÀLISI DE L'ARTICULAT

A continuació fem un anàlisi del text de l'articulat, en referència a aquells aspectes que considerem més importants.

Preàmbul

No hi hagi cap referència a les competències locals. Com a mínim, en l'apartat II quan es parla del mandat estatutari, caldria incloure la referència a les competències locals de l'article 84 de L'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

Títol I. Principis Generals i administració esportiva

Article 6. De la Secretaria General de l'esport i l'activitat física

L'article inclou una previsió de destinar un percentatge del pressupost de la Generalitat a la Secretaria General de l'Esport (1%). Tot i que no és un tema que afecti directament a l'àmbit local, sembla estrany que s'atorgui a un departament un percentatge mínim del pressupost, ja que precisament els pressupostos són els que cada any han d'apreciar l'adequació dels ingressos i les despeses a les necessitats de cada moment. Alhora, aquesta opció legislativa per a departaments de la pròpia Generalitat, portaria a l'absurd en cas de generalitzar-se.

Títol I. Principis Generals i la Administració Esportiva

Article 10. Els Ajuntaments i ens locals

L'article atribueix un seguit de característiques a les polítiques esportives municipals que han de garantir la inclusió, la igualtat, la no discriminació, lliure de violència i/o racisme i lliure d'assetjaments.

En el mateix article es manté l'obligació per part dels ens locals de construir, ampliar i millorar els equipaments esportius, sempre i quan la realitat financera del municipi ho faci possible. Alhora, però, introdueix la necessitat de vetllar per la plena ocupació dels espais esportius amb a favor dels diferents col·lectius i agents socials.

Estableix, com a nou concepte, la coordinació necessària amb el Consell Català de l'Esport per dur a terme el cens de les infraestructures esportives del municipi. Entenem en aquest punt, que al cens hi ha de constar totes aquelles instal·lacions esportives de titularitat pública, els centres d'educació, i també les de propietat privada (centres educatius, centres de salut i fitness, clubs esportius, ets).

També correspon als ajuntaments elaborar plans, mapes i programes d'infraestructures esportives.

Malgrat l'amplia definició de les competències i característiques que ha de tenir el programa d'esports municipal, es troba a faltar un major reconeixement de les funcions dels ajuntaments com a principal actor en el desenvolupament de la política esportiva municipal i el gran tenidor d'equipaments esportius.

En aquest context, els ens locals, de manera majoritària, cedeixen l'ús dels equipaments esportius municipals a les entitats esportives per tal de desenvolupar la seva tasca i els projectes esportius sense rebre cap ingrés per les finances de l'ajuntament, i fent-se càrrec de les despeses derivades de la seva gestió i funcionament.

Creiem oportú que la proposició de llei hauria de donar cobertura legal i financera als ens locals en el seu redactat per tal de garantir la seguretat jurídica en cas de no complir amb els criteris sostenibilitat financera, ja que deixar de prestar els serveis esportius tal i com es fa avui en dia, posaria en risc el model esportiu i no garantiria l'accés a l'esport o la pràctica esportiva per part de la ciutadania. L'aprovació de la llei ha d'anar acompanyada de vies de finançament per garantir que els ajuntaments que tenen menor capacitat econòmica puguin seguir prestant aquests serveis a la ciutadania.

Aquest article també introdueix una novetat important, ja que estableix que els municipis amb més de 3.000 habitants han de prestar el servei d'esports municipal per sí mateix, o mancomunadament, amb unes prescripcions concretes.

En primer lloc, se'ns fa estrany des d'un punt de vista de pràctica legislativa aquest apartat. La resta de l'article parla de competències, a l'igual que els articles del mateix títol I que afecten a d'altres administracions. Aquí, en canvi, s'introdueix una nova obligació per als ens locals amb la que no hi podem estar d'acord tal com està plantejada, per diverses raons.

En segon lloc el número d'habitants no ha de ser referència per a cap nova proposta normativa que incorpori obligacions. Hi ha d'altres indicadors més ajustats a l'asimetria del nostre país que poden ser referència en cas que s'hagi d'establir una nova obligació.

I, finalment, el finançament. Des de l'àmbit local no podem acceptar cap nova obligació que no incorpori el seu finançament. A falta de l'esperada llei de governs locals i la llei de finances locals, no podem fer cada vegada més gran el dèficit de finançament per assumptió de nous serveis i de serveis impropis. Si el legislador considera oportú incorporar a la prestació local del servei d'esports les obligacions d'aquest article, cal que incorpori el seu finançament.

Títol II. Les entitats esportives de Catalunya

Article 16. De la transparència i bon govern

Aquest article limita a un 15% la presència dels electes als òrgans de direcció de les entitats esportives i que per a ser-ne membres hagin de superar una votació de 2/3 de l'assemblea.

Les incompatibilitats i els conflictes d'interessos dels electes locals estan adequadament regulats i si algú creu que s'han d'ampliar o limitar, cal iniciar el tràmit des d'aquestes lleis.

D'altra banda, els electes, i els més de 9000 electes locals no en són una excepció, formen part de la nostra societat, amb plenitud de drets i el dret d'associació

comporta el de participació en els òrgans directius de les entitats esportives que, a més, són privades.

A més, en l'àmbit local, cal recordar que la majoria no tenen una dedicació professional al seu consistori, que la majoria provenen d'entitats del municipi i que aquesta limitació els tractaria com a ciutadans de segona obligant-los a deixar activitats que han fet tradicionalment, pel sol fet de ser electes. Això encara és més clar si pensem amb la diversitat de les entitats esportives, el número de persones associades, etc..

Articles del 31 al 35. La Unió d'Esports de Catalunya

La proposició de Llei introdueix en el seu articulat la creació d'una nova estructura esportiva anomenada Unió d'Esports de Catalunya (UEC). La Llei desplega el seu contingut, estructura i funcionalitat en els **articles 31 al 35**.

Aquesta nova organització té caràcter privat, d'interès i utilitat pública i social. **L'article 32** defineix els membres que conformen l'Assemblea General, i malgrat cita textualment "*Estatutàriament s'establiran els mecanismes suficients per tal d'assolir la màxima representativitat sectorial tot facilitant la participació dels diferents col·lectius organitzats i que estan directament vinculats a l'àmbit de l'esport, l'activitat física i l'educació física*", no fa una menció específica als ens locals, o a cap entitat municipalista de representació.

Tanmateix, la Llei preveu una major representació percentual a l'Assemblea per part del conjunt de les federacions i la Unió de Federacions Esportives de Catalunya (UFEC), les quals tenen caràcter jurídic privat. Caldria, doncs, repensar com es defineix la orientació dels agents esportius de Catalunya, especialment la dels ajuntaments, així com el percentatge de representació a l'Assemblea.

Si es vol crear un òrgan de naturalesa privada, amb l'objectiu de gestionar mancomunadament els interessos de les federacions esportives i d'altres entitats de naturalesa privada, des de l'ACM no tindríem cap objecció. Però des del moment que se li atribueixen en aquest organisme funcions d'utilitat pública i d'interès públic i social, hem de posicionar-nos sobre les seves funcions executives. Així, la proposició de Llei, determina que:

- La UEC és l'òrgan encarregat de gestionar el Fons per el Foment de l'Esport **Català (article 34 b)**, un fons creat per gestionar i destinar recursos a desenvolupar polítiques esportives per millorar la pràctica de l'activitat física i l'esport. El Fons es nodreix de l'impost sobre els esdeveniments esportius de massa, els ingressos per la llicència esportiva general i altres taxes derivades de la Generalitat.

- Aquesta nova organització també s'encarrega de la tramitació de la llicència esportiva general i de les assegurances vinculades per donar cobertura a les llicències.

Són dues funcions que clarament haurien de correspondre a l'àmbit públic i que, si s'estableixen només com a merament de gestió i d'acord amb les determinacions dels ens públics, també és important la participació i representació dels ens públics.

Per tant, més enllà de reclamar la presència dels Ajuntaments i/o de les entitats municipalistes en aquest nou òrgan (no n'hi ha prou amb la Unió de Consells Esportius) o de si les entitats privades han de ser majoritàries, cal plantejar-se l'existència de l'òrgan pròpiament si les funcions a desenvolupar són clarament competències públiques.

Títol III. De la pràctica esportiva i l'activitat física en igualtat

Article 44. De l'activitat esportiva

En el segon paràgraf, es determina que s'ha d'acreditar la possessió de la llicència esportiva obligatòriament. Tot i que en el primer paràgraf es parla d'activitat esportiva organitzada de caràcter competitiu, en el segon, la paraula competitiu desapareix (tot i que l'article 47 sí que ho concreta). La llicència esportiva general és una nova figura jurídica que fins ara no estava regulada, cal donar-li tota la concreció que calgui per evitar interpretacions. Si el legislador la vol acotar a l'àmbit competitiu, oficial o no i no federat (el federat ja té la llicència i assegurança pròpia), cal concretar-ho millor en la relació entre els articles 44 a 53.

Articles 50 a 53. La llicència esportiva i la llicència esportiva general.

Des de l'ACM compartim la necessitat de donar més seguretat jurídica a l'àmbit de l'esport i més concretament a la cobertura de qualsevol persona que el practiqui.

La proposició de llei crea la llicència esportiva general per tal de participar d'esdeveniments de pràctica esportiva organitzada que està vinculada a la cobertura per part d'una assegurança.

Existeixen seriosos dubtes sobre els efectes de l'aplicació d'aquest article i quina influència pot tenir sobre els nivells de pràctica esportiva regulada o de la participació de la ciutadania en la diversa tipologia d'esdeveniments esportius organitzats (important el matís que hem apuntat en l'article 44).

Independentment de la obligatorietat de l'assegurança, ens sembla important mostrar preocupació per la relació de la llicència amb l'assegurança. Del redactat dels articles 34 i 51, sembla deduir-se que llicència i assegurança van conjuntament, pel que seria la Unió d'Esports de Catalunya qui gestionés les llicències generals, les no federatives.

En cas que s'acabés exigint la llicència general, l'assegurança no hauria d'anar lligada a la UEC, sinó que el peticionari hagués d'acreditar la contractació d'una assegurança amb les cobertures oportunes, com un requisit més per la obtenció de la llicència.

A l'ensem, els dos darrers paràgrafs de l'article 52 s'haurien de redefinir, en funció del què s'ha apuntat:

- La responsabilitat de l'entitat expedidora de la llicència en cas de que l'assegurança obligatòria no sigui suficient
- I la responsabilitat subsidiària de l'entitat organitzadora si no s'ha exigint a tots els participant la llicència.

Entenem que si s'aprova la Llei, la obligació d'obtenir la llicència i de contractar les cobertures que preveu la Llei és individual dels esportistes, i als organitzadors els hi és exigible l'assegurança per l'organització de l'esdeveniment però mai una responsabilitat subsidiària per una mancança atribuïble a la persona que té la obligació legal. En cas de traslladar la comprovació de llicència i assegurança als organitzadors, la no comprovació hauria de generar una sanció però mai la responsabilitat subsidiària.

Títol V. Finançament i promoció econòmica de l'esport

Capítol 5. Impost esdeveniments esportius de massa (taxa esportiva)

En el termini màxim de dos anys, l'administració de la Generalitat de Catalunya crearà, d'acord amb els mecanismes legalment previstos, l'impost sobre esdeveniments esportius de massa organitzats per persones, tant físiques com jurídiques, com a tribut propi de la Generalitat. Aquest impost té per objectiu nodrir el Fons per al foment de l'esport formatiu i inclusiu, regulat per aquesta mateixa Llei i en les previsions del propi reglament que ho desplegui.

Caldrà veure si posteriorment quan es desenvolupi normativament l'impost es concreta l'abast de la seva aplicació i, sobretot, com es defineix el concepte de "massa", quins seran els gravàmens previstos i com afectarà aquest augment dels costos d'organització en la viabilitat econòmica de les mateixes. Del redactat de l'article 109, l'objecte de l'impost, "...esdeveniments esportius destinats a un nombre

de participants o en el que assisteixi un número d'assistents com a públic...", es generen molts dubtes.

Capítol 6. El Fons per al foment de l'esport i de l'activitat física

Article 111

Es crea el Fons com a eina per el foment de l'esport i destinat a finançar les polítiques esportives.

El Fons es nodreix amb els ingressos esdevinguts de la Taxa esportiva, de la tramitació i gestió de la llicència esportiva general, així com altres ingressos provinents de la Generalitat. El Consell Català de l'Esport s'encarrega de la recaptació dels ingressos, però la gestió del Fons està delegada a la UEC sota la tutela del CCEiAF.

Caldria considerar, doncs, que si la UEC és l'òrgan competent per administrar un fons econòmic que es nodreix d'impostos que paga la ciutadania i de recursos públics. És més rellevant encara que la composició de l'assemblea sigui majoritàriament de naturalesa pública.

3) CONSIDERACIONS FINALS

Acabo aquesta compareixença amb unes consideracions finals, com a conclusions.

A) LA IMPORTÀNCIA DE LA LLEI I LA IMPORTÀNCIA QUE SIGUI DE CONSENS.

L'ACM, conjuntament amb la FCM va participar en la preparació per arribar al Pacte Nacional per l'Esport. Posteriorment, vam intercedir per intentar arribar a un consens entre la ILP impulsada des de la UFEC que es va presentar el mes de maig de 2018 i la Secretaria General de l'Esport i d'altres organitzacions vinculades al món de l'esport. Finalment, vam celebrar que hi hagués un principi d'acord i que s'iniciés la tramitació conjunta de la ILP i de la proposició de Llei que avui ens porta a comparèixer. Malgrat aquesta voluntat de col·laborar, no vam participar ni en la elaboració de la proposta de la ILP ni en la del text de la proposició de Llei, i ja vam advertir que en la tramitació al Parlament de Catalunya faríem les aportacions per tal que la veu del món local fos escoltada.

Pels contactes que hem fet aquestes setmanes, sembla que no hi ha consens. Els demanem que facin un esforç per assolir-lo, ja que l'àmbit que es vol regular té una afectació a gairebé tota la població i una legislació feta en confrontació no serviria als valors que inspiren la Llei.

Però tampoc ens val un consens per al consens. I en aquest sentit, atenent que podem fer sentir la veu dels ens locals, reiterem que ni la ILP ni la proposició de llei recullen les nostres reivindicacions i tracten de manera marginal l'àmbit local.

B) EL RECONeixEMENT DE L'ÀMBIT LOCAL

1. Reconèixer i regular les competències locals en l'àmbit de la planificació i gestió de l'activitat esportiva. La iniciativa pública local, de manera directa o a través dels Consells Esportius, és conjuntament amb la de les federacions esportives, la base de l'esport sense ànim de lucre al nostre país.
2. Recollir les competències en la planificació, construcció i gestió de les instal·lacions i equipaments esportius. Els ens locals són els titulars d'una gran majoria dels equipaments esportius a Catalunya, la majoria d'ells gestionats d'una manera directa i cal que la llei reculli aquesta especificat.
3. Regular i reconèixer el finançament que des de l'àmbit local es porta a terme quant als equipaments esportius i a les entitats de cada municipi tan de manera directa (subvencions) com indirecta (ús gratuït o subvencionat dels equipaments).

Cal donar cobertura jurídica al finançament que els ens locals fan de l'esport català. Moltes de les activitats organitzades tant des de les federacions esportives com des de l'àmbit escolar, es desenvolupen en equipaments de titularitat de l'administració local.

4. Incloure una representació proporcionada del món local, amb les funcions que acabem d'esmentar, en els organismes que creï aquesta iniciativa legislativa ja sigui mitjançant els propis Ajuntaments o a través de les entitats municipalistes, com ja passa en molts d'altres organismes i institucions, tant de representació com de gestió, al nostre país.

C) LA PROPOSICIÓ DE LLEI

1. Cal reflexionar sobre la creació de la UEC (Unió d'Esports de Catalunya). En cas que el legislador consideri la necessitat de crear un ens d'aquest tipus, si ha de ser un ens amb naturalesa jurídica privada, no hauria de fer funcions, encara que siguin executives, que corresponen a l'àmbit públic.

Ens generen dubtes tant la gestió de la llicència general esportiva, com la gestió dels fons per al foment de l'esport català. I molt especialment perquè els fons provenen d'un nou impost sobre organització d'esdeveniments esportius de massa, que es configura com a tribut propi de la Generalitat, i dels ingressos que es generen a la nova llicència esportiva general i a l'assegurança que s'hi vincula.

En tot cas, sigui quina sigui la solució final, l'àmbit local està infrarepresentat.

2. Totes les lleis que es tramiten al Parlament de Catalunya haurien d'incorporar un informe d'impacte a l'àmbit local. Bàsicament quant a autonomia local, competències i finançament. Cal també no generar noves obligacions als ens locals si no se'n determinen els recursos i el finançament tal com assenyalen a diferents punts del present informe.

Reconeixem el valor de les iniciatives sorgides tant de la voluntat popular com ho és la ILP presentada, com dels grups parlamentaris a través de la proposició de Llei. Però els ens locals i els ciutadans de cada municipi són destinataris de totes elles, amb una especial incidència en ser l'administració més propera a la ciutadania

Barcelona, 3 de març de 2020.